

FORSKARSKOLAN FÖR YRKESVERKSAMMA I SOCIALTJÄNSTEN

SOCIALTJÄNSTEN SOM KUNSKAPANDE PRAKTIK

Exemplet individbaserad systematisk uppföljning i öppenvården för barn och familj

*Petra Höglund
Linnéuniversitetet, Växjö kommun*

Lokal kunskap genom individbaserade systematiska uppföljningar (ISU) av socialtjänstens insatser ses som en viktig pusselbit i en kunskapsbaserad socialtjänst.

**Vad innebär egentligen ISU?
Hur skapas kunskap genom ISU?
Hur kan kunskapen från ISU användas?**

I projektet har ISU undersöks utifrån hur kunskap skapas och används i praktiken. Studien genomfördes i två kommuners öppenvårdsverksamheter för barn och familj som implementerat uppföljningsmodellerna LOKE (LOKal Evidens) och FIT (Feedback-Informed Treatment). Materialet består av 8 observationer, 45 dokument och 21 intervjuer med familjebehandlare, enhets-, avdelnings- och förvaltningschefer samt utvecklingsfunktioner.

ISU SOM KUNSKAPANDE PRAKTIK...

...kan förstås som en process bestående av stegen:

DATA ➔ INFORMATION ➔ KUNSKAP ➔ ANVÄNDNING

Sammanställda ISU-resultat bör förstås som information. Efter ytterligare bearbetning genom reflektion kan informationen omvandlas till meningsfull kunskap. Kunskapen kan därefter användas i och av socialtjänstens verksamheter.

REFLEKTION...

...spelar en central roll i att skapa meningsfull kunskap från ISU-resultat. Genom reflektion kan ISU-resultaten integreras med tidigare kunskaper och erfarenheter, samtidigt som de ställs i relation till det dagliga arbetet. Därför är det viktigt att planera för individuella och kollektiva reflektionsaktiviteter inom ramen för en verksamhets arbete med ISU.

KLIENTERNAS PERSPEKTIV...

...är av stor betydelse i ISU. Vems perspektiv ISU-resultaten baseras på, liksom vem som deltar i kunskapandet utifrån dem, är aspekter av makt. Eftersom klienternas perspektiv baseras på egna erfarenheter av att vara mottagare av insatser, är de centralt att inkludera i ISU. Att utesluta klientperspektiven riskerar att förstärka förutfattade meningar och befintliga maktobalanser, samtidigt som man går miste om värdefull information och kunskap om den egna praktiken.

ANVÄNDNING...

...av kunskaper från ISU kan vara *informerande, legitimerande, strategisk, konceptuell* och *instrumentell*. När kunskaper från ISU används sker det ofta stegvis genom processer där olika användningstyper skapar förutsättningar för och överlappar varandra. Om målet är att använda kunskaperna för verksamhetsutveckling krävs målmedvetet arbete och resurser över tid. Dessutom krävs en omvandling från *kunskap för förståelse* till *kunskap för handling*.

Läs mer!

Höglund, P. (2025). Socialtjänsten som kunskapande praktik : Exemplet individbaserad systematisk uppföljning i öppenvården för barn och familj. Licentiatuppsats. Linnéuniversitetet, Växjö.

KONTAKT

Petra Höglund
petra.hoglund@lnu.se
petra.hoglund@vaxjo.se

